

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. "Московска" № 33, телефон: 029377351, факс: 029810653, www.sofia.bg

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: СТОЛИЧНА ОБЩИНА	Нормативен административен акт: ПРОЕКТ на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.
Не е включена в програмата за нормативни административни актове на Столична община. „НЕ“	Включена е в програмата за нормативни административни актове на Столична община. „ДА“
Лице за контакт: Теодора Полимерова – директор на дирекция „Климат, енергия и въздух“ към Столична община	Телефон и ел. поща: Телефон: 02/904 13 62 e-mail: t_polimerova@sofia.bg
<p>Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на проект на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община е изготвена при зачитане на принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност, които подлежат на изследване и анализ при изготвянето на проект на всеки нов нормативен административен акт. Изготвянето на проекта е по инициатива на Столична община в изпълнение на изискването на чл. 28а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), съгласно който общинските съвети могат да определят условията и реда за предприемане на мерки за спазване на утвърдените от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), посредством създаване и въвеждане на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея; ограничаване на употребата на определени видове горива или уреди за отопление; ограничаване на движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества.</p>	

Изготвянето на проекта на Наредба е в изпълнение на решението на СГС от 08.11.2021 г. по гр. дело № 6614/2017 г. и утвърден от кмета на Столична община план-график за действия (доклад до кмета на Столична община с рег.№ СОА18-ДИ11-4553-[46]/14.01.2022 г.) съдържащ мерки, чрез които се цели осигуряване на достигане на нормативно определените нива (концентрации) на фини прахови частици под 10 µm (ФПЧ10) в атмосферния въздух на територията на общината.

На следващо място изготвеният проект на Наредбата е в изпълнение на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“ (ПКАВ 2021-2026 г.), приетата с Решение № 204/22.04.2021г. на Столичния общински съвет. Програмата изцяло е съобразена с мерките заложи в „Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024“ (НППКАВ), приета с Решение № 334 от 07.06.2019 г. на Министерски съвет. В Плана за действие, приложение №15 към ПКАВ 2021-2026 г., са включени мерки, свързани с въвеждането и прилагането на зона с ниски емисии (ЗНЕ), както следва:

Мярка 6-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план и въвеждане (при необходимост) на нискоемисионни зони за битово отопление в приоритетни райони, ограничаващи използването на дърва и въглища за отопление, при едновременно предоставена възможност за териториалния обхват на тези зони за безвъзмездна подмяна на отоплителните уреди на дърва и въглища;

Мярка 9-Sf-r-St: Въвеждане на нискоемисионни зони за битово отопление, в които се ограничава отопление на дърва и въглища на сгради по улици, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна или газоразпределителна мрежа

Мярка 53-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план за зона с ниски емисии за транспорт, обществено обсъждане на плана и въвеждане на зона с ниски емисии за транспорт, включително осигуряване на необходимото оборудване, софтуер, платформа и др. като: светодиодни информационни табели/табла с променливо съдържание, за статичното поставяне на всички входно - изходни точки в НЕЗ, така и преместваеми такива, камери за наблюдение и контрол в обхвата на НЕЗ, с възможност за измерване на скорост на превозните средства, RFID четци, софтуер за управление на НЕЗ, комуникационно оборудване, платформа за визуализация, управление и информираност в реално време, относно въведените регулации, газ-анализатори за измерване в реално време (при движещи се автомобили) на емисиите от МПС, поставени на основни пътни трасета в НЕЗ, закупуване на електрически превозни средства за екипите, осъществяващи физически контрол върху МПС, движещи се в НЕЗ, проектиране, закупуване, поставяне и управление на мрежа от общински зарядни точки на територията на НЕЗ.

В допълнение, с Решение № 812/16.12.2021 г. на СОС е приет План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021 – 2030 г. (ПДУЕК), включващ програма по енергийна ефективност и дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива. Създаването на нормативна административна уредба имаща за цел да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, ще допринесе за изпълнение и на ПДУЕК и по специално на мярка: С.1.1 „Въвеждане на поетапно ограничаване на използването на високоемисионни горива и открити горивни устройства за отопление“. С нея се предвижда Столична община да въведе поетапно ограничаване на използването на високоемисионни изкопаеми горива за отоплителни нужди на своята територия.

Мярката е свързана с намаляване на емисиите на парникови газове и допълва мерките от ПКАВ 2021-2026 г. Засегнатите от мярката страни ще е необходимо да се преоборудват за да използват други по-екологични и ефективни начини за производство на топлинна енергия затова и крайният срок за изпълнение на мярката 2030 г.

Към настоящия момент Столична община няма създадена нормативна административна уредба, регламентираща ограничаването/забраната на движението на моторни превозни средства с определена екологична група и въвеждането на забрана за употреба на твърди горива за отопление в зони с ниски емисии на вредни вещества. Наред с това Столична община, в изпълнение на разпоредбата на чл. 28а ЗЧАВ, е овластена и обвързана да предприеме необходимите мерки, така че да гарантира в максимална степен постигането на нормативно установените параметри, гарантиращи чистотата на атмосферния въздух на нейната територия. Наред с това на национално ниво бяха предприети значителни мерки, които създадоха предпоставки за изработването на проект на нормативен акт на СО, а именно:

1. С решение № 334 на Министерски съвет от 07.06.2019 г. беше приета Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г.;
2. В Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества;
3. Народното събрание прие редица изменения в ЗЧАВ, с което се даде възможност на общинските съвети да приемат наредби, с които да се въведат мерките, забраните и ограниченията по чл.28 а от ЗЧАВ;

Предприетите на национално ниво мерки изискват на територията на Столична община да бъдат предприети необходимите действия по изграждане на нормативна уредба във връзка с чл. 28 а от ЗЧАВ.

I. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1

През последните години на територията на Столична община бяха констатирани превишения на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването в изпълнение на изискванията на чл. 6 от ЗЧАВ. Беше установено, че основната причина за замърсяване на чистотата на атмосферния въздух е употребата на твърди горива за отопление (въглища, нискокачествени брикети, дърва, стари неефективни горивни устройства и др.), особено през зимния сезон и увеличаването на броя на моторните превозни средства, чиито двигатели, поради недоброто им поддържане или остарели технически характеристики (остарял автомобилен парк) отделят в атмосферата вредни вещества (замърсители), които в значителна степен надхвърлят допустимите максимални предели. Проектът за наредба очертава двата основни източника на замърсяване, спрямо които трябва да бъдат въведени ограничения и/или забрани, посредством които да се преодолее вредното им въздействие върху атмосферния въздух и околната среда в границите на Столична община.

Проблемът, който трябва да се разреши има двойко измерение.

1. Първата стъпка изисква да се определят източниците, които причиняват замърсяване на атмосферния въздух по посочените начини, като се въведат правила, така че същите да бъдат ограничени и/или забранени.

1.1. За постигането на посочения резултат, на първо място, е необходимо да бъдат индивидуализирани превозни средства, които причиняват замърсяване. Определянето им се извършва посредством въвеждане на правила за екологична група по реда предвиден в НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства. Всяко превозно средство, което попада в обхвата на проекта за наредба, ще притежава екологична група, която ще е определяща за допускането му за движение в нискоемисионните зони, които наредбата създава. Превозните средства, които са в екологична група отличаваща се с най-висока степен на замърсяване, ще бъдат ограничени или поставени в забранителен режим за движение в изброените в наредбата зони.

1.2. На второ място е необходимо да се изясни съдържанието на употребения термин „твърдо гориво за битово отопление“, спрямо което с проекта за наредба е предвидено въвеждане на забрана и това са въглища, брикети от въглища и дървесина, използвана за битово отопление, съгласно Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020 г. (ДВ. бр. 15 от 21.02.2020 г.) и Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление (ДВ. брой: 81, от дата 15.10.2019 г.), с изключение на пелети и брикети от биомаса. Посочените източници на топлинна енергия се отличават с най-високо ниво на отделяне на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители). Поради тази причина в проекта на наредба е въведена забрана за употребата им.

2. Втората стъпка изисква да бъдат създадени нискоемисионни зони, за които ще важат предвидените в проекта за наредба ограничения и/или забрани. Тези зони са разделени в две групи, в зависимост от източника на замърсяване и степента на превишение на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

2.1. Подходът е различен по отношение на превозните средства и обектите, в които се употребява твърдо гориво за отопление. Причината е, че превозните средства са движими вещи, които могат да бъдат ограничени в придвижването им като се забрани навлизането, движението и/или преминаването през създадени в проекта зони с ниски емисии на вредни вещества. Използването на твърдо гориво за отопление се извършва в недвижими имоти, което предполага статичната му употреба. Поради тази причина е наложително въвеждане на забрана, която да осуетява самата употреба на твърдо гориво за отопление поради невъзможността намаляването на вредните емисии от употребата му да бъде регулирано по друг начин. При превозните средства като движими вещи е възможно да се забрани навлизането, движението вътре и/или преминаването им през зони с ниски емисии на вредни вещества, там където се констатира превишаване на установените норми за безопасност, като тази забрана се отнесе само към онези превозни средства, които се явяват най-сериозни замърсители. Използваният диференциран подход от една страна цели да намали емисиите на вредни вещества, а от друга да стимулира използването на различен вид транспорт в зоните. Предложеното с наредбата ограничение за превозните средства е предвидено да бъде наложено временно

за периода от 01 декември на текущата календарна година до последния ден на месец февруари от следващата я календарна година, защото това е периодът от време, когато се констатират най-чести и значими превишения на гореописаните норми.

2.2. По отношение на твърдото гориво за зона с ниски емисии на вредни вещества е предложено да бъде определена цялата територия на Столична община, защото употребата му е възможна на цялата територия на Столична община под различна форма и в различни по вид уреди, чието изчерпателно индивидуализиране на практика е непостижимо, а и не е необходимо, тъй като съгласно разпоредбите на Приложение II от Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества. Считано от 01 януари 2022 г. са въведени конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление; конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на емисиите; изисквания към продуктовата информация за локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Съгласно чл. 8 от същия Регламент до 1 януари 2022 г. държавите членки могат да разрешават пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, съответстващи на националните разпоредби, които са в сила по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление, емисиите на прахови частици, емисиите на органични газообразни съединения, емисиите на въглероден оксид и емисиите на азотни оксиди. След посочената дата обаче на пазара не могат да бъдат пускани за продажба и не могат да бъдат въведени в експлоатация локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, които не отговарят на зададените в посочения нормативен акт критерии. На практика Европейската Комисия е въвела критериите, на които трябва да отговарят локалните отоплителни уреди, които да позволяват употребата им, те са приложими, считано от 1 януари 2022 г., поради което уреждането им с нормативен административен акт на общинско равнище не е необходимо.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на първия поставен проблем като на първо място, индивидуализира източниците на замърсяване, на второ място дава легално понятие за зона с ниски емисии на вредни вещества и на трето място предвижда мерките, с прилагането на които ще се постигне поставената в чл. 1 от проекта за наредба цел, а именно да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества и като се създадат условия за постигане на заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Проблем 2

Вторият проблем, който възниква, е свързан с начина, по който трябва да се подходи спрямо адресатите на правните норми на проекта за наредба, които ще бъдат засегнати от въведените забрани, така че да се осигури плавно въвеждане на уредбата, която да не създава трудности, водещи до невъзможност за прилагане на разпоредбите ѝ. Решаването на този проблем също е предвидено в две насоки в зависимост от вида на наложеното ограничение и/или забрана.

1. По отношение на наложеното ограничение и/или забрана за навлизане, движение или преминаване на превозни средства с определена екологична група по реда предвиден в НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства са предвидени следните изключения, които да облекчат прилагането на новата уредба, да осигурят защита на обществения интерес, като в същото време да гарантират стриктно изпълнение на възложените задължения от адресатите на правните норми.

1.1. Лицата –ползватели от домакинството (по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на ДОПК) на собственици или наематели на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните с ниски емисии на вредни вещества, и са с постоянен адрес, идентичен с адреса на жилищния имот, ако вече имат издаден валиден електронен винетен стикер по реда в Раздел II.3 „Режим на локално платено паркиране на МПС на живущите в зоните за почасово платено паркиране“ от НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община имат право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство.

1.2. Останалите лица, които управляват МПС, за които е въведено ограничение получават право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство след подаване на заявление и вписване в електронна база данни създадена и поддържана от Столична община за тази цел, ако отговарят на определените за това изисквания. Подаването на заявлението се извършва по утвърден образец до „Център за градска мобилност“ ЕАД.

1.3. Право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство имат лицата, притежаващи карта за преференциално паркиране на МПС. Включването на тези лица в електронната база данни се извършва въз основа на подадено заявление до „Център за градска мобилност“ ЕАД по образец, към което следва да бъде приложено копие на свидетелството за регистрация на МПС, което ще бъде използвано за преминаване и движение през зона с ниски емисии на вредни вещества, определена съгласно настоящата Наредба.

1.4. В проекта за наредба е предвидено въведените ограничения и/или забрани да не се прилагат за моторни превозни средства със специален режим на движение и за моторни превозни средства, предназначени за извършване на обществен превоз на пътници, с което се гарантира запазване на обществения интерес.

1.5. С проекта на наредбата е създаден ред за поетапно въвеждане на ограниченията и/или забраните.

2. По отношение на лицата, които използват твърдо гориво за отопление е създадена уредба, която да гарантира преходен период, в рамките на който те да имат възможност да преминат към локален отоплителен топлоизточник, който не използва твърдо гориво, включително чрез участие в действащи програми, проекти и инициативи на Столична община за поетапно извеждане от употреба на печки и котли на твърдо гориво за битово отопление, които не отговарят на изискванията на Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Съгласно чл. 2, параграф 1, т. 1) от Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета „локален отоплителен

топлоизточник на твърдо гориво“ означава отоплително устройство, което излъчва топлинна енергия чрез директен топлообмен или чрез директен топлообмен в комбинация с топлообмен с флуид, с цел да се постигне и поддържа определено ниво на топлинен комфорт в затвореното помещение, в което се намира продуктът, евентуално в комбинация с отдаване на топлинна енергия в други помещения, и е оборудвано с един или повече топлогенератори, които преобразуват твърди горива непосредствено в топлинна енергия. В чл. 2 от същия регламент са дадени и други легални определения за отделните видове уреди, които използват твърдо гориво. Европейската регулация е създадена за екопроектиране във връзка с предлагането на пазара и въвеждането в експлоатация на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво с номинална топлинна мощност от 50 kW или по-малко. Употребата на тези топлоизточници ще бъде ограничена от проекта за наредба по реда предвиден в нея в зоните с ниски емисии на вредни вещества. Предвиден е гратисен период, в рамките на който лицата, използващи локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, да заменят използваните уреди с други, които не попадат в обхвата на проекта за наредба. Подходът е диференциран в зависимост от местоположението на недвижимите имоти, в които субекти, адресати на нормативния административен акт, използват локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради, разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, а от 01.01.2030 г. забраната обхваща цялата територия на Столична община. По този начин се гарантира възможността всяко лице, което ще бъде засегнато от разпоредбите на наредбата, да има възможност да премине към използване на отоплителни уреди с друг източник на топлинна енергия. Гратисният период е продължителен и създава условия без усилия да бъде извършена замяната.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на втория поставен проблем, като осигурява възможност на лицата – ползватели от домакинството (по смисъла на § 1, т. 2 ДР на ДОПК) на собственици или наематели на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните с ниски емисии на вредни вещества, и са с постоянен адрес, идентичен с адреса на жилищния имот, ако вече имат издаден валиден електронен винетен стикер по реда в Раздел II.3 „Режим на локално платено паркиране на ППС на живущите в зоните за почасово платено паркиране“ от НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община да имат право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство. Такава възможност е осигурена и на лицата, притежаващи карта за преференциално паркиране на МПС. Останалите лица, които управляват МПС, за които е въведено ограничение получават право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство след подаване на заявление и вписване в електронна база данни създадена и поддържана от Столична община за тази цел, ако отговарят на определените за това изисквания. Гарантиран е и общественият интерес, като превозните средства със специален режим на движение и такива предназначени за извършване на обществен превоз на пътници са поставени извън обхвата на проекта за наредба. Забраната за употреба на твърдо гориво за отопление е въведена по начин, че за изпълнението ѝ е осигурен гратисен период, в рамките на който на адресатите на правните норми от проекта за наредба е осигурена възможност постепенно да заменят локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво с други, попадащи извън обхвата на проекта на наредбата, включително чрез

програми, проекти и инициативи на Столична община.

Проблем 3

Индивидуализиране на субектите, които са обхванати от разпоредбите на проекта за наредба.

1. Лицата обхванати от проекта за наредба относно забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група по реда на НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства, за моторни превозни средства с двигатели с принудително възпламеняване на работната смес и за моторни превозни средства с двигатели със samozапалване чрез сгъстяване на работната смес или попадащи в група, в посочената в наредбата зона с ниски емисии на вредни вещества са собствениците на превозните средства или такива физически лица, на които е предоставено за ползване моторно превозно средство, попадащо в обхвата на проекта за наредба. Автомобилите получават екологична група при прилагане на горепосочената наредба към момента на извършване на годишния преглед за техническа изправност. По този начин е гарантирана възможността всяко лице водач на моторно превозно средство, явяващо се адресат на проекта за наредба, да бъде установено без трудност.

2. Обхванати от проекта за наредба относно въведената с нея забрана за използване на твърди горива за битово отопление, са собствениците на недвижими имоти, разположени на цялата територия на Столична община, лицата, в чиято полза има учредено вещно право на ползване върху такива имоти, както и лицата, на които е предоставен за управление или под наем имот държавна или общинска собственост, разположен на територията на Столична община, които използват локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на третия поставен проблем, като ясно и последователно определя кръга от субектите, както по отношение на въведената забрана за движение на моторни превозни средства с определена екологична група, така и спрямо забраната за употреба на твърдо гориво.

Проблем 4

Ред за осъществяване на контрол.

Извършването на контрола по прилагане на наредбата е възложено на кмета на Столична община или оправомощени от него лица, като е предвидено използване на собствени общински автоматизирани технически средства и системи или такива наети от трети лица при осъществяване на контрола.

Предвидено е подаване на заявление по образец от задължените лица и вписване в създадената за тази цел база данни, което да гарантира, че лицата, обхванати от проекта за наредба, ще изпълняват стриктно възложените им задължения, свързани със забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група. В определените зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община по отношение на транспорта, за които е въведено ограничение и/или забрана по реда в наредбата, е предвидено да се осъществява постоянно, денонощно видеонаблюдение с общински автоматизирани технически средства и системи, които

могат да бъдат стационарни и мобилни.

Решаването на четвъртия поставен проблем е чрез осигуряването на необходимият брой лица и нужните технически средства за изпълнението му. Предвидено е създаване на база данни, информация от която да се използва, за да се гарантира постигане на поставените цели.

II. Цели:

Целта на предложения за приемане нормативен административен акт е да се уредят правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух.

III. Заинтересовани страни

1. Пряко заинтересовани страни:

- 1.1. Кметът на Столична община, на когото се възлага изпълнението на наредбата.
 - 1.2. Лицата, управляващи моторни превозни средства с екологична група, за която е въведено ограничение по реда на проекта за наредба.
 - 1.3. Лицата, използващи твърдо гориво за битово отопление.
- Пряко заинтересовани страни са цялото население на територията на Столична община.

2. Косвено въздействие:

Косвено въздействие наредбата ще окаже върху всички лица, живеещи и/или пребиваващи на територията на Столична община.

IV. Варианти на действие.

1. **Вариант 1** – Да не се приема предложеният проект за наредба и да се предприемат действия по регулиране на въпросите, предмет на проекта за наредба. (Бездействие)

2. **Вариант 2** – Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

V. Анализ на въздействията на отделните варианти:

1. По Вариант 1 (Бездействие)

Вариант 1 означава да не се предприемат никакви действия, насочени към създаване на условия за намаляване на емисиите на вредни вещества на територията на Столична община както по отношение на остарелия автопарк, така и спрямо употребата на твърдо гориво.

Положителни въздействия:

При изготвяне на настоящата оценка не са установени положителни резултати за нито една от заинтересованите страни при прилагане на Вариант 1.

Отрицателни въздействия:

Прилагането на Вариант 1 ще доведе до липса на промяна в положението на заинтересованите страни, което означава високи емисии на вредни вещества в атмосферния въздух в Столична община, нарушаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители), утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, както и пасивност по отношение на проблемите, свързани с чистотата на въздуха в Столична община.

Косвено негативно въздействие ще има Вариант 1 спрямо общественото здраве като цяло, в т.ч. живеещи, пребиваващи на територията на Столична община, бизнес, работодателите, обществените институции.

Специфични въздействия:

Приложението на **Вариант 1** оказва негативно специфично въздействие върху здравния статус на физическите лица поради покачване на опасностите от заболяемост в резултат на завишени нива на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители).

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Приложението на **Вариант 1** може косвено да окаже неблагоприятно въздействие върху малките и средните предприятия, доколкото ще представлява липса на грижа към общественото здраве, което може да доведе до по – висока заболяемост в резултат от завишени нива на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители).

Административна тежест:

Приложението на **Вариант 1** няма да повлияе върху административната тежест.

2. По Вариант 2 – Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

Описание:

С проекта за приемане на нормативен административен акт се цели се уредят правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух.

Положителни въздействия:

Прилагането на Вариант 2 ще окаже положителни въздействия по отношение на заинтересованите страни, както следва:

Ще бъдат ограничени източниците на замърсяване на атмосферния въздух на територията на Столична община.

Ще бъдат създадени условия за постигане на заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители), утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Отрицателни въздействия:

При изготвянето на тази предварителна частична оценка на въздействие не са идентифицирани негативни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни при прилагането на Вариант 2.

Специфични въздействия:

Прилагането на **Вариант 2** има положителни специфични въздействия, свързани с подобряване на здравния статус на физическите лица, живеещи и пребиваващи на територията на Столична община.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на **Вариант 2** ще окаже положително въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Прилагането на **Вариант 2** води до възникване на задължение за подаване на заявление за вписване в създадена за целта на наредбата база данни от лицата, обхванати от проекта за наредба, относно забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група, за което обаче не е предвидено заплащане на цена за административна услуга. Заложено е изграждане на база данни към Столична община за обобщаване, анализиране и съхраняване на информация.

3. Сравняване на вариантите:

При сравняване на двата варианта се установи по-висока ефективност при прилагане на Вариант 2, поради това че посредством него се постигат поставените цели, свързани с намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества посредством ограничаване на движението на моторни превозни средства, категоризирани в екологични групи, за определен период от време, чрез въвеждане на забрана за движението им в такива зони, както и да ограничи и забрани употребата на твърди горива за отопление на цялата територия на Столична община, за да бъдат постигнати заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители). Вариант 1 не води до постигане на нито една от гореизброените цели.

4. Избор на препоръчителен вариант:

По проблеми от 1 до 4 Вариант 2 Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

Вариант 2 е препоръчителен вариант на действие спрямо решаването на изследваните в настоящата оценка проблеми.

Аргументите за приемането му като препоръчителен вариант са следните:

А. Вариант 2 притежава по-висока ефективност във връзка с неговата целенасоченост и притежава значителен потенциал за постигане на целите, поставени с приемане на наредбата.

Б. Вариант 2 се отличава с по-висока ефикасност в сравнение с Вариант 1, по отношение на въздействието върху заинтересованите страни и обществото.

В. Вариант 2 съдържа по-сериозен потенциал за изпълнение на заложените цели за намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, посредством ограничаване на движението на моторни превозни средства, категоризирани в екологични групи, за определен период от време, чрез въвеждане на забрана за движението им в такива зони, както и да ограничи и забрани употребата на твърди горива за отопление на цялата територия на Столична община, за да бъдат постигнати заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители). В тази връзка той се отличава с по-висока резултативност.

4.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от избора на Вариант 2:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие по отношение на административната тежест.

4.2. Създават ли се нови/засягат ли се действащи регулаторни режими и услуги от прилагането на Вариант 2:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже влияние върху действащи регулаторни режими и услуги.

4.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант?

Изгражда се база данни за обобщаване, анализиране и съхраняване на информация, получена от заинтересованите лица във връзка с прилагане на наредбата.

4.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Проектът може да засегне МСП, само ако попадат в кръга на задължените по наредбата лица, като в такава хипотеза за тях възникват права и задължения като за всяко друго задължено по проекта за наредба лице.

4.5. Хипотетични рискове от прилагането на избрания вариант:

При извършване на настоящата оценка не са констатирани хипотетични рискове от прилагането на Вариант 2.

5. Консултации:

Предстои организиране на обществено обсъждане по чл. 26 от Закона за нормативните актове (ЗНА). За тази цел проектът на наредбата ще бъде обявен на електронния сайт на Столична община с възможност за участие на всички граждани и организации в обсъжданията. Всяко от получените предложения или препоръки ще бъде обсъдено, съобразено и отразено в предложения проект, в случай че допълва,

усъвършенства и доразвива уредбата.

6. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Приемането на нормативния акт не транспонира право на ЕС, но е свързано с него, доколкото осъществява политиките по околна среда и изменение на климата, което изисква спазване на хоризонталните принципи, определени в чл. 3 от Договора за Европейския Съюз и чл. 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в т.ч. и Хартата на основните права на ЕС. Секторният характер на проекта за наредба сам по себе си предопределя основната ѝ цел за съхраняване, опазване и подобряване качеството на околната среда, както е предвидено в чл. 11 и чл. 191, параграф 1 ДФЕС. Проектът за наредба е изцяло съобразен с европейските практики за намаляване замърсяването на въздуха, като напълно зачита европейското и национално законодателство в областта на околната среда.

7. Нужно ли е извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 ЗНА изработване на проекти на нормативни актове, за които извършването на предварителна частична оценка на въздействието е показала, че може да се очакват значителни последици, поражда необходимостта от провеждане на цялостна предварителна оценка на въздействието. При проведен анализ на проекта за наредба се констатира, че не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

8. Приложения:

Няма други приложения.

9. Информационни източници:

9.1. Договор за Европейския съюз.

9.2. Договор за функционирането на Европейския съюз.

9.3. Закон за чистотата на атмосферния въздух.

9.4. Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества.

9.5. Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г..

9.6. Програма „Околна среда 2021-2027“ на ЕС.

9.7. НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства на МПС.

9.8. Наредба № I-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства.

9.9. НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община.

9.10. Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020г.

9.11. Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление.

9.12. Закон за нормативните актове.

10. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Теодора Полимерова – директор на дирекция „Климат, енергия и въздух“ към Столична община

Дата: 16.06.2022 - -

Подпис:

